

Tofasitinibi-lääkeohje tulehduksellisissa suolistosairauksissa

Xeljanz®

Vaikutustapa

- Tofasitinibia käytetään keskivaikean tai vaikean aktiivisen tulehduksen hoitoon aikuisilla silloin, kun vaste tavanomaiselle lääkitykselle tai TNF α -salpaajille on jäänyt riittämättömäksi tai teho on hävinnyt tai jos potilas ei ole sietänyt näitä hoitoja mm. haittavaikutusten vuoksi.
- Tofasitinibi estää tulehdusvasteen säätelyssä tärkeän JAK-entsyymin toimintaa ja siten vähentää tulehdusta haavaisessa paksusuolitulehduksessa. Sitä voidaan käyttää myös monissa muissa autoimmuunisairauksissa kuten eri reumasairauksissa ja psoriaasissa.

Ennen hoidon aloitusta

- Ennen hoidon aloitusta etsitään mahdollisia piileviä infektioita, jotka voisivat hoidon aikana aktivoitua. Verikokeilla poissuljetaan mm. virushepatiitit B ja C sekä HIV. Lisäksi tarkistetaan tuberkuloosin poissulkemiseksi verikokeita ja keuhkokuva.
- Hampaiden pitää olla kunnossa hoidon aikana. Yleensä hammastarkastuksessa tulee käydä jo ennen hoidon aloitusta, ellei edellisestä hammastarkastuksesta ole alle vuosi aikaa. Mikäli suolutilanne on kuitenkin niin vaikea, että hammashoitojen toteutumista ei ehditä odottaa ennen hoidon aloitusta, sitten hampaat hoidetaan mahdollisimman pian Tofasitinibi -hoidon alkamisen jälkeen.
- Kansallisen rokotusohjelman mukaisten rokotusten olisi hyvä olla ajan tasalla ennen hoidon aloitusta (mm. jäykkäkouristustehoste). Voimassa olevat rokotuksensa voi tarkistaa terveyskeskuksesta.
- Ennen hoidon aloitusta suositellaan vyöruusu- ja pneumokokkrokotuksia, joista sairaala Novan gastroenterologian poliklinikka tarjoaa jälkimmäisen maksutta biologisen lääkityksen käyttäjille.

Annostus

- Aloitusannos on 10mg kaksi kertaa päivässä 8 viikon ajan. Tarvittaessa aloitusannoksella voidaan jatkaa vielä 8 lisäviikon ajan (yhteensä 16 viikkoa), jos riittävää vastetta ei saavutettu ensimmäisten 8 viikon aikana.
- Vasteen saaneilla hoito jatkuu ylläpitoannoksella 5mg kaksi kertaa päivässä.

Sivuvaikutukset

- Tofasitinibiin liittyy suurentunut verisuonitukosten riski 10mg x2 -annoksella. Potilaan muut verisuonitukosriskiä suurentavat tekijät tulee huomioida ennen hoidon aloitusta.

- Tofasitinibiin liittyen infektioherkkyys voi lisääntyä. Tavallisimpia infektioita ovat mm. vyöruusun tai aiemman herpes virusinfektion aktivoituminen.
- Myös verenkuvamuutoksia, maksa-arvojen nousua ja kolesteroliarvojen nousua on raportoitu.
- Tofasitinibi -hoito saattaa suurentaa lymfooman ja ei-melanoottisten ihosyöpien riskiä.

Turvakokeet

- Verikokeet tarkistetaan hoidon alkuvaiheessa kuukauden välein
- Ylläpito-hoidossa verikokeet tarkistetaan 3-4 kuukauden välein niin kauan kuin lääkehoito jatkuu.

Raskaus ja imetys

- Tofasitinibi voi aiheuttaa sikiöepämuodostumia ja lääkettä ei voi käyttää raskauden aikana. Lääke tulee lopettaa 4 viikkoa ennen suunniteltua raskautta.
- Tofasitinibia ei voi käyttää imetyksen aikana.

Rokotukset

- Kansallisen rokotusohjelman mukaisten rokotusten olisi hyvä olla ajan tasalla ennen hoidon aloitusta.
- Influenssa-rokote kannattaa ottaa vuosittain.
- Myös hepatiitti B-, vyöruusu- ja pneumokokki -rokotteiden ottaminen on suositeltavaa.
- **Tofasitinibi-hoidon aikana on vältettävä eläviä viruksia sisältävien rokotteiden ottoa** (BCG-, MPR-, keltakuume-, vesirokko-, vyöruusu-, oraalinen polio- ja oraalinen lavantautirokote). Mikäli em. rokotteita harkitaan, tulee tofasitinibi tauottaa 2 viikkoa ennen rokotusta ja se voidaan aloittaa uudelleen 2-4 viikkoa rokotuksen jälkeen.
- **Hoidon aikana voi turvallisesti ottaa inaktivoituja mikrobeja tai antigeenin osia sisältäviä rokotteita** (Pneumokokki, Meningokokki, Haemophilus influenzae, Difteria ja tetanus (dT), Influenssarokote, Hepatiitti A ja B).
- Muiden rokotteiden osalta suositellaan keskustelemaan lääkärin kanssa.